

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 3613/24
9.4.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Јелене Стојилковић, председника већа, Станиславе Митровић и Снежане Марјановић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Душан Л. Вјештица, адвокат из Београда, ул. Др. Александра Костића бр. 17, ради утврђења, одлучујући о жалби тужиље, изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П бр. 2147/20 од 01.12.2023. године, у седници већа одржаној дана 9.4.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Вишег суда у Београду П бр. 2147/20 од 01.12.2023. године у ставу првом и другом изреке, а жалба тужиље АА **ОДБИЈА** као неоснована.

ОДБАЦУЈЕ СЕ жалба тужиље АА изјављена против става трећег изреке пресуде Вишег суда у Београду П бр. 2147/20 од 01.12.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиље и тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом у ставу првом изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље којим је тражила да се утврди да је стекла право својине на непокретности у ул. ... у ..., ..., коју непокретност чини стан бр. 4 укупне површине 47 м², у ул. ... бр. ..., у ..., ..., по основу одржаја на основу члана 28 став 4 Закона о основама својинско-правних односа, што је тужена дужна признати и трпети, те издати тужиљи одговарајућу табуларну исправу, а уколико то не учини ова пресуда ће служити тужиљи уместо исте, ради укњижења као неоснован. У ставу другом изреке обавезана је тужиља да туженој на име трошкова парничног поступка исплати износ од 316.125,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности, па до исплате. У

ставу трећем изреке одбијен је захтев тужиље за досуђење законске затезне камате на износ трошкова поступка ближе описан у ставу другом изреке за период почев од пресуђења па до наступања услова за извршност одлуке, као неоснован.

Против наведене пресуде тужиља је благовремено изјавила жалбу побијајући је у целости из свих законских разлога, погрешне примене материјалног права, битне повреде одредаба парничног поступка и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Тужена је благовремено доставила одговор на жалбу тужиље.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 72/11... са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд је оценио да жалба тужиље није основана.

Претходном оценом жалбе тужиље, другостепени суд је нашао да је њена жалба недозвољена у делу у којем је изјављена против става трећег изреке у делу у коме је одбијен тужбени захтев тужиље који се односи на исплату законске затезне камате на трошкове парничног поступка. Стога не постоји правни интерес тужиље за изјављивање жалбе у овом делу, сагласно члану 378 став 3 ЗПП, па је у смислу одредбе члана 387 став 1 тачка 1 ЗПП одлучено као у ставу другом изреке ове пресуде.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које повреде другостепени суд пази по службеној дужности, нити битна повреда из тачке 12 овог члана, на коју се неосновано указује у жалби тужиље. Изрека првостепене пресуде је разумљива, непотивречи сама себи, нити разлозима пресуде, а у образложењу првостепени суд је навео јасне и потпуне разлоге о одлучним чињеницама.

Према чињеничном утврђењу првостепеног суда следи да је тужиља са сада пок. ВВ засновала ванбрачну заједницу у априлу 1997. године и да су од тада живели у предметној непокретности са родитељима покојног ВВ. Предметни стан је на основу уговора о откупу стана дана 24.03.1993. године стекао отац пок. ВВ, ГГ, а који уговор је закључен између Града Београда као продавца и ГГ као купца, а који стан је користио до тада као носилац станарског права на основу уговора о коришћењу стана од 28.09.1977. године. Дана 26.12.2019. године Град Београд је дао сагласност да ГГ може на своје име извршити упис права својине на двособном стану бр. 4 у ул ... бр. ..., будући да је купопродајну цену исплатио у целости. На основу оставинског решења Четвртог општинског суда у Београду О бр. 658/07 од 22.03.2007. године за наследнике пок. ГГ коју заоставштину је између осталог чинио и предметни стан су, а након издвајања 1/2 дела непокретности по основу брачне тековине у корист супруге оставиоца ДД оглашени за наследнике по законском основу наслеђивања, ДД супруга оставиоца, ВВ син оставиоца и ББ ћерка оставиоца, свако на по 1/3 дела имовине. Пред Првим основним судом у Београду дана 16.09.2010. године је оверен уговор о доживотном издржавању под РЗ бр. 3505/10 који је закључен између ДД као примаоца издржавања и ВВ као даваоца издржавања те да прималац издржавања оставља даваоцу издржавања 1/2 ванкњижног власништва двособног стана бр. 4 у приземљу, површине 48 м² у ... бр. ... у ..., стеченог на основу издвајања брачне тековине и 1/3 ванкњижног

власништва истог стана након издвајања стеченог законским наслеђивањем, а све на основу решења Четвртог општинског суда у Београду О бр. 658/07 од 22.03.2007. године. ВВ је преминуо 28.02.2019. године. Решењем Трећег основног суда у Београду Р2 бр. 62/20 од 06.07.2020. године утврђено је да је између предлагача АА из ... и сада пок. ВВ постојала ванбрачна заједница у временском периоду од 01.04.1997. године па до смрти пок. ВВ 28.02.2019. године. Решењем јавног бележника ... УПП: 191-2019 од 11.06.2020. године, које је постало правноснажно 05.08.2020. године на заоставштини пок. ВВ између осталог и на спорном стану за наследника је оглашена његова сестра ББ, овде тужена. Тужена је општини Земун поднела захтев за исељење бесправно уселеног лица 20.08.2020. године, а ради исељења АА из двособног стана бр. 4, површине 47 м² у ул. ... бр. ... Из исказа парничних странака произилази да је тужила када је засновала брачну заједницу са сада пок. ВВ 1997. године дошла да живи у предметни стан који је његов отац стекао као носилац станарског права, односно касније га откупио у коме је живела са његовим родитељима све до ВВ смрти 28.02.2019. године и у коме живи и дан данас.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом одредбе члана 28 став 4, 33 и 72 Закона о основама својинско-правних односа одбио тужбени захтев тужиле као неоснован. Тужила је била у ванбрачној заједници са сада пок. ВВ почев од 1997. године па до његове смрти 28.02.2019. године, у предметном стану је живела са родитељима покојног ВВ, мајком и оцем, ГГ је дана 24.03.1993. године откупио наведени стан, након његове смрти су за наследнике оглашени његова супруга ДД која је тражила издвајање 1/2 дела непокретности на име брачне тековине и његова деца син ВВ и ћерка ББ. ДД је са сином ВВ закључила уговор о доживотном издржавању, а на основу кога му је као прималац издржавања оставила непокретност, предметни стан који је наследила од супруга. По смрти ВВ за његовог наследника је оглашена његова сестра овде тужена. У конкретном случају тужила не поседује ни закониту ни савесну државину јер је знала да све време живи у стану чији је власник био отац сада покојног ВВ, а касније и покојни ВВ, тако да је у конкретном случају тужила несавестан и незаконит држалац предметног стана, те нису испуњени законом прописани услови за стицање права својине одржајем на основу члана 28 став 4 Закона о основама својинско-правних односа.

Апелациони суд сматра да је правилно поступио првостепени суд када је одлучио као у изреци побијане пресуде, дајући за своју одлуку јасне, довољне и правилне разлоге које у свему прихвата и овај суд.

Одредбом члана 28 став 2 Закона о основама својинско-правних односа прописано је да савестан и законит држалац непокретне ствари, на коју други има право својине, стиче право својине на ту ствар одржајем протеком 10 година. Одредбом члана 28 став 4 истог закона прописано је да савестан држалац непокретне ствари на коју други има право својине стиче право својине на ту ствар одржајем протеком 20 година. Одредбом члана 72 став 1 Закона о основама својинско-правних односа прописано је да је државина законита ако се заснива на пуноважном правном основу који је потребан за стицање права својине, ако није прибављена силом, преваром или злоупотребом поверења. Одредбом члана 72 став 2 истог закона прописано је да је државина савесна ако држалац не зна или не може знати да ствар коју држи није његова. Одредбом члана 72 став 3 истог закона прописано је да се савесност државине

претпоставља.

Према цитираним одредбама закона, државина је савесна ако држалац не зна или не може да зна да ствар коју држи није његова. Квалитет савесности се процењује према субјективном уверењу држаоца да ли му је познато или према постојећим околностима могло бити познато да ствар коју држи није његова, односно да припада неком другом. Међутим, за појам савесности није довољна чињеница да је држалац у извињавајућом заблуди, односно у оправданој заблуди о праву чију садржину врши, него се захтева да није ни могао ни морао знати, односно да према објективним приликама и околностима посумња да није титулар права чију фактичку власт врши. Да би држалац био савестан потребно је да његово незнање да му право на државину не припада буде оправдано, а оно је оправдано ако је држалац приликом стицања државине поступао са дужном пажњом која се уобичајено захтева у конкретним околностима.

Супротно жалбеним наводима тужиље, у конкретном случају претпоставка савесности државине тужиље је оборена, наиме, тужиља када је засновала ванбрачну заједницу са сада покојним ВВ је дошла да живи у стан у коме су живели његови родитељи, отац и мајка, знала је да је ВВ стекао предметни стан како по основу наслеђивања по очевој смрти тако и по основу уговора о доживотном издржавању који је закључио са мајком, што све указује на то да је тужиља знала да живи у стану у коме је власник био отац сада покојног ВВ, односно мајка а касније ВВ њен ванбрачни супруг, тако да у конкретном случају не постоји савесна државина тужиље.

Неосновано у жалби тужиља оспорава оцену изведених доказа и са тим у вези утврђено чињенично стање. Наиме, према члану 8 ЗПП суд на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа заједно, као и на основу резултата целокупног доказног поступка, по свом уверењу одлучује које ће чињенице узети као доказане. Прецизно о томе које чињенице сматра утврђеним и на основу којих доказа одлучује суд на основу сопственог уверења. У поступку који је претходио доношењу побијане пресуде првостепени суд је извео предложене писмене доказе, саслушао парничне странке. Правилна оцена исказа парничних странака је подразумевала оцену њиховог држања пред судом, сагласност њихових исказа са другим изведеним доказима, неспорним и опште познатим чињеницама, као и оцену општег утиска који су странке оставиле на суд приликом давања исказа. У конкретном случају првостепени суд је ценећи исказе саслушаних парничних странака дао њихову анализу, односно оцену која садржи уверљиво и логично објашњење у погледу одлучне чињенице која се тиче савесности тужиље и доводећи их у везу са писменим доказима, првостепени суд је јасно образложио све изведене доказе и дао јасне разлоге за доношење своје одлуке.

Такође, неосновано тужиља у жалби указује да је првостепени суд у конкретном случају применио погрешан закон, односно да је требало применити Закон о основама својинско-правних односа из 1991. године будући да је ванбрачна заједница заснована 1997. године, када се има у виду да је првостепени суд правилно применио одредбу члана 28 став 4 Закона о основама својинско-правних односа ("Сл. Лист СФРЈ", бр. 6/80 и 36/90, "Службени лист СРЈ", бр. 29/96, РС 115/2005-други закон).

Апелациони суд је ценио и жалбене наводе тужиље да она у предметној

непокретности живи почев од 1997.године па дана данашњег, а да тужена нема ни кључеве од ове непокретности и да никад није вршила државинска права али су исти без утицаја у ситуацији када је тужиља знала да све време живи у стану које је стекао отац покојног ВВ као носилац станарског права, а потом га откупио, који је касније наследио њен ванбрачни супруг, те свакако не постоји њена савесност и веровање да непокретност у којој живи је њена.

Приликом доношења првостепене одлуке, Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе тужиље али је нашао да се истима не доводи у сумњу законитост и правилност одлуке и да су исти ирелевантни за другачију одлуку, а с обзиром на изнето правно становиште.

Потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка, будући да је донета правилном применом одредби чланова 150, 153 и 154 ЗПП, па су туженој која је у овом спору успела и била заступана од стране пуномоћника из реда адвоката признати само потребни и нужни трошкови за вођење ове парнице, а све имајући у виду вредности предмета спора по важећој АТ.

Из изнетих разлога, применом одредбе члана 390 и 401 тачка 2 Закона о парничном поступку одлучено је као у ставу првом изреке.

Тужиљи, будући да није успела у жалбеном поступку нису признати трошкови другостепеног поступка док туженој нису признати трошкови сачињавања одговора на тужбу, будући да то није потребна и нужна процесна радња, па је донета одлука као у ставу трећем изреке применом одредбе члана 165 ЗПП.

**Председник већа-судија
Јелена Стојилковић с.р**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић